British Columbia's
Office of the Human Rights Commissioner

Mula kapootan patungo sa pag-asa: Ulat ng Inquiry sa kapootan sa panahon ng pandemya ng COVID-19

Ehekutibong buod

Marso 2023

Ang buong teksto ng ulat sa Ingles ay mahahanap sa: bchumanrights.ca/Inquiry-Into-Hate

Noong panahon ng pandemya ng COVID-19 ay nawala natin ang ating sama-samang pagiging inosente. Alam na natin na hindi natin maaaring ipawalang-halaga ang ating mga komunidad, ating mga trabaho, mga pang-araw-araw na rutina, o ang ating mga politikal na sistema. Alam na natin ngayon na ang isang bagay na kasing liit ng isang mikrobyo ay maaaring gumawa ng kaguluhan sa buong mundo sa loob ng ilang mga linggo. At alam na atin ngayon na bukod pa sa isang ganito kalaking krisis sa kalusugan, makikita natin ang pagtaas ng mga krisis sa lipunan, tulad ng kapootan at karahasan. Hindi tayo dapat magulat sa pagtaas ng kapootan sa mga krisis sa darating na panahon. Dapat natin harapin ang ating naranasan noong pandemya, at dapat tayong kumilos ngayon upang maiwasan na muli itong mangyayari. Ang aming mga rekomendasyon ay nagbibigay ng mapa para sa aksyon.

Bagama't hindi bago ang kapootan, ang pandemya ay nagmamarka ng panahon sa ating sama-samang karanasan, at ito'y napuno ng takot, kawalan ng tiwala, dibisyon, at kapootan. Hinamon nito ang mga institusyon na dinisenyo upang panatilihin tayong ligtas at upang ipagtanggol ang alituntunin ng batas at demokrasya. Ito'y isang panahong markado hindi lamang ng kapootan batay sa lahi o relihiyon kung 'di rin kapootan sa mga homeless na tao, mga kababaihan, migrant workers, mga táong naghahatid ng komunikasyon tungkol sa kalusugan, mga politiko, at napakarami pang iba. Ito'y isang panahon kung saan nakikita natin na ang mga boses ng mga táong tinatarget ng online hate ay lalo nang pinatatahimik.

Ito rin ay isang panahon kung saan nakita natin na marami ang sama-samang nagmamalasakit. Ang kamalayan ng publiko tungkol sa rasismo at sa mga tunay na epekto nito sa mga buhay ng mga racialized na tao ay lumaki nang husto. Ang mga komunidad ay kumilos upang ipakita na sila'y nakikiisa sa mga pinaka-naaapektohan, at upang magsalita laban sa kapootan.

Ito ang konteksto para sa pagsimula ng Human Rights Commissioner ng B.C. sa pampublikong imbestigasyon na ito—ang imbestigasyon sa kapootan sa panahon ng pandemya ng COVID-19—upang eksaminin ang iniuulat na pagdama ng mga insidenteng may kinalaman sa kapootan sa British Columbia noong pandemya, upang eksaminin ang mga pinakasanhi nito at upang magdibelop ng mga rekomendasyon na makikilusan. Bilang batayan para sa Inquiry, dinibelop ng Commissioner ang Terms of Reference (Mga Tuntunin ng Reperensiya) at depinisyon ng "hate incident" ("insidente ng kapootan"). Ang Commissioner at ang kanyang staff ay nagdibelop ng mga proseso para sa Inquiry na accessible, na nagpapahintulot ng paglahok ng marami, nagsasali sa mga komunidad, at trauma informed (may impormasyon tungkol sa trauma).

Ang Commissioner ay nangolekta ng impormasyon at ebidensiya sa pamamagitan ng:

- 46 virtual oral hearings kung saan nakarinig kami mula sa 100 tao, kabilang na ang 52 organisasyon
- 20 nakasulat na submissions
- Isang public opinion poll ng nangangatawang sample ng mga táong naninirahan sa British Columbia
- Isang pampublikong survey kung saan nakarinig kami mula sa mahigit 2,500 tao
- Mga request para sa impormasyon sa 46 pampublikong ahensiya
- Dalawang set ng request para sa impormasyon sa lahat ng mga municipal police department sa B.C. at sa BC RCMP.
- Mga utos at mga request para sa impormasyon sa pitong kompanya ng social media
- Limang external research reports tungkol sa mga paksang may kinalaman sa Inquiry
- Cross-jurisdictional research
- Isang Elders gathering na pinuntahan nang personal

Batay sa ebidensiyang ito, natuklasan ng Commissioner ang mga mahalagang bagay na ito:

- **Ang mga hate incident ay dumami nang husto noong pandemya.**
  Narinig ng Commissioner ang kapootang naranasan sa bawat sulok ng B.C. batay sa lahi, kasarian, sekswal na oryentasyon, relihiyon, at Indigeneity, at lalo na ng mga taong may intersecting identities. Ang pagdami ng anti-Asian hate ay lalo nang matindi, tulad ng kapootan at karahasan dulot ng kasarian.

  Noong pandemya, maraming mga tao ang nakaranas ng kapootan sa mga pampubliko at pribadong lugar na bahagi ng kanilang mga pang-araw-araw na buhay. Kabilang sa mga lugar na ito ang mga kalye, parks, transit, mga restaurant, mga tindahan, mga eskwelahan, mga lugar para sa health care, at ang kanilang mga sariling tahanan. Ang ilang mga naging halimbawa ng hate incidents ay mga nakakasamang komento at mga padaplis na salita, paninira ng ari-arian, pisikal na panliligalig at paglusob, mga pagbabanta ng karahasan, mga táong dinuduraan o tinatapunan ng basura, at mga marahas na pag-atake.

- **Ang Kapootan ay mas nararanasan ng marginalized communities** at lalo na ng mga taong may intersecting identities. Ang kapootan ay nagreresulta sa kagyat at pangmatagalang pinsala sa katawan at emosyon, takot para sa kaligtasan, at pagkapudpod ng pagdarama ng isang tao na siya'y bahagi ng lipunan. Mayroon din itong nakakatakot na epekto sa pananalita. Ang mga epekto ng kapootan ay naiipon.
- **Ang karahasan batay sa kasarian (karahasan dahil sa kasarian) ay dumami nang husto sa panahon ng pandemya** habang ang mga sistema ng suporta para sa victim-survivors (mga nakaligtas na biktima) ay nagsara o bukás pero mas kaunti ang kapasidad, at sa gayon ay mas nanganib ang mga nakaligtas na biktima. Ang pagdami na ito ay dapat inasahang mangyari at dapat ginawan ng paraan dahil nalalamang ang mga dating krisis sa lipunan ay nauwi sa ganito ring pagdami ng mga insidente. Binibigyan-pansin ng Commissioner ang dumaraming ebidensiya ng ugnayan ng karahasan batay sa kasarian, misogyny (poot sa kababaihan), at mass killings (maramihang pagpatay). Bagamat ang kapootan batay sa kasarian ay kadalasang lumilitaw sa karahasan batay sa kasarian, ang karahasang iyon ay bihirang itinuturing na kapootan sa ilalim ng batas, o mas madalas, sa loob ng lipunan.
- **Ang online hate ay dumami nang husto sa panahon ng pandemya.** Maraming factors ang nakita ng Commissioner na nag-ambag sa pagdami ng online hate sa panahon ng pandemya, kabilang na ang dagdag na panahon na ginugugol online, ang laganap na pagkalat ng maling impormasyon, kasinungalingan at conspiracy theories, social media platform design, at nagkukulang na pagpapatupad ng mga patakaran sa corporate hate speech. Maraming algorithms na ginagamit ng mga kompanya ng social media upang kumita ay nagdudulot din ng kapootan dahil ang viewers ay itinutulak patungo sa mapoot na content. Ipinapakita ng mga patakaran at mga gawi ng maraming mga kompanya ng social media na sila'y hindi dedikado sa pagtugon sa dumaraming kapootan sa kanilang mga platform. Maraming mga kompanya ay hindi transparent tungkol sa kung paano lumalabas ang kapootan sa kanilang mga platform, o kung paano nila tinutugunan ang kapootan; maaari nitong maitago kung gaano kalaki ang problema, at maaari pa nga nitong palakihin ang problema.
- **Dati nang may kapootan. Ang kapootan ay may mahabang kasaysayan sa B.C. at nagbunga ito mula sa lakas at kontrol at mga matagal nang mga pattern ng diskriminasyon at pang-aapi.** Mahirap ihiwalay ang mga ispesipikong kondisyon ng pandemya (kabilang na ang isolation, takot at anxiety, dagdag na panahon online at mga stress dulot ng ekonomiya) at ang pagdami ng white nationalism na umusbong bago ng pandemya (lalo na sa konteksto ng pagdami ng populist leaders sa U.S. at sa buong mundo). Pero ganoon din ang resulta—ang mga pangyayari ng hate incidents ay dumarami sa buong British Columbia.

  Bagamat ang kapootan ay madalas nakikita sa mga kilos ng mga indibidwal, nagsisilbi itong palakasin ang mga umiiral na sistema ng pang-aapi. Gayunman, hindi lahat ng diskriminasyon at hindi pagkakapantay-pantay ay nauuwi sa hate speech at karahasan.

Lalo na hinggil sa kapootan sa panahon ng pandemya, sinusuporta ng sikolohikal na research ang ideya na ang pag-unawa ng pagbanta ng sakit ay maaaring unique at malakas na nauugnay sa xenophobia at iba pang mga anyo ng diskriminasyon.[1] Ipinakita ng mga dating pandemya na nagkaroon din ng mga katulad na pagdami ng hate incidents. Kabilang sa ibang mga nauugnay na factors na nagbigay-kontribusyon sa pagdami ng kapootan sa pandemya ng COVID-19 ang global at local dynamics ng paninisi, pagkilos laban sa mga hakbang ng public health, social distancing at isolation, mga paghahamon ng pag-inom ng alak at paghahamon ng pangkaisipang kalusugan, kawalan ng komunidad at pagdarama ng isang tao na siya'y bahagi ng lipunan, ginagawang normal ang kapootan, at pagkalat ng maling impormasyon, kasinungalingan, at conspiracy theories, at far-right na marahas na extremism na may ideyolohikal na motibasyon.

- **Ang kawalan ng data tungkol sa hate incidents na nangyayari sa iba't-ibang mga sektor at settings sa buong province ay nagpipigil sa kilos.** Ang Commissioner ay humingi ng malawak na data tungkol sa kapootan upang magamit sa Inquiry. Natuklasan ng Commissioner na karamihan ng mga pampublikong ahensiya ay hindi nangongolekta ng data tungkol sa hate incidents. Natuklasan din ng Commissioner na may mga isyu sa kalidad ng data, o mga limitasyon sa pulis, data ng prosekusyon at ng hukuman (halimbawa, walang tracking upang malaman kung ang kapootan ay isinasaalang-alang na isang aggravating factor sa pagsesentensiya). Bukod pa rito, ang mga kompanya ng social media ay hindi nakapagbigay o ayaw magbigay sa Commissioner ng data tungkol sa kapootan sa kanilang mga plataporma sa B.C. o sa Canada noong panahon ng pandemya.
- **Karamihan ng mga legal na pagtugon sa kapootan ay walang bisa** sa pagtugon sa problema (kabilang na ang ang mga pagtugon ng kriminal, sibil, at administratibong batas) dahil sa mga problema sa pag-uulat (hindi ligtas ang mga pagtugon ng pulis, walang koordinasyon sa pag-uulat ng komunidad, at walang pananagutan sa kung ano ang mangyayari sa mga ulat), konserbatibong approach sa pagrekomenda o paghabol ng pulis at ng Crown sa mga paratang (ito'y nauuwi sa napakaliit na bilang ng mga prosekusyon kumpara sa mga ulat ng kapootang nanggagaling sa komunidad), hindi accessible ang sistema ng sibil na hustisya, walang kaalaman tungkol sa mga mekanismo ng sibil na resolusyon, at sobrang katagalan sa Tribunal ng mga Karapatang Pantao.
- **Ang karamihan ng mga pagtugon ng pamahalaan sa kapootan ay walang-bisa** sa pagtugon sa problema dahil kulang ang mga naaangkop na patakaran sa mga pampublikong institusyon, kulang ang data, nagkukulang ang funding sa mga organisasyon sa komunidad na nasa mabuting sitwasyon upang tugunan ang kapootan sa

---

[1] Mark Schaller, Damian R. Murray, and Marlise K. Hofer, "The Behavioural Immune System and Pandemic Psychology: The Evolved Psychology of Disease-Avoidance and its Implications for Attitudes, Behaviour, and Public Health during Epidemic Outbreaks," *European Review of Social Psychology*, November 2, 2021, 1–37.

kanilang mga komunidad, at hindi pag-apply ng mga approach batay sa karapatang-pantao sa pamamahala sa emergency.

- Ang mga pagtugon ng komunidad ay maaaring maging mabisa kung may sapat na funding at kung may centralized na koordinasyon. Lalo na ang mga organisasyon sa komunidad ay naipakitang mabisa sa pagsuporta sa mga nakaranas ng kapootan, at sa pagbigay ng exit avenues sa mga gumawa ng kapootan.

Ang mga rekomendasyon ng commissioner

Pagkatapos rebyuhin ang napakaraming ebidensiyang ipinakita sa ulat na ito, imposibleng ipagkaila na panahon na para sa pagtutuos. Sa ating polarized na lipunan, dapat tayong maging desidido sa ating pagkamahahabagin, at dapat tayong maging malikhain sa pag-isip ng mga hindi marahas na pagtugon sa kapootan. Ang mga rekomendasyon ng Commissioner ay organisado alinsunod sa mga sumusunod na paksang lumitaw mula sa napakaraming ebidensiyang nakuha sa ulat na ito.

- Pag-unawa sa kapootan at pagtanggap sa mga panganib nito
- Kaligtasan at pagdarama ng isang tao na siya'y bahagi ng lipunan
- Pananagutan at pagsasaayos sa mga pinsalang dinulot

Idinidiin ng mga paksang ito na ang mga solusyon ay nasa pag-unawa sa kung ano ang nagkukulang sa pagtugon ng ating lipunan sa krisis. Halimbawa, ang kawalang-kaalaman ng lipunan ay dapat matugunan sa pamamagitan ng edukasyon, ang kawalan ng parusa ay dapat matugunan sa pamamagitan ng mga mekanismo para magkaroon ng mas malaking pananagutan, at ang social isolation ay dapat matugunan ng mga programang dinisenyo upang itaguyod ang pagdarama ng isang tao na siya’y bahagi ng lipunan at ang pakikipag-ugnayan.

Bagamat nalalaman ng Commissioner na ang pederal na pamahalaan ay nasa labas ng kanyang lehislatibong mandato, umaasa siya na ang kanyang mga rekomendasyon para sa mga kompanya ng social media ay gagawing batayan ng Pamahalaan ng Canada para sa regulasyon nito sa mga online na kompanyang ito. Ang mga rekomendasyon ng Commissioner ay kasama sa ibaba. Para sa buong teksto ng mga rekomendasyon, tingnan ang “Analisis at mga rekomendasyon para sa pagbabago.”

Upang bigyang-buhay ang mga pagbabago sa patakarang inirekomenda sa ibaba, inirerekomenda ng Commissioner sa Pamahalaan ng British Columbia na ipakita nito na ito’y dedikado sa pagtugon sa kapootan sa ating mga komunidad sa mga panahon ng krisis, at sa ibang mga panahon, sa pamamagitan ng pagtatag ng mga sumusunod na mekanismo sa institusyon:

1. Ang pinuno ng BC Public Service ay dapat gumawa ng posisyon sa level ng assistant deputy minister o mas mataas upang koordinahin at mamuno sa pag-iwas at sa mga pagtugon sa kapootan. Dapat kasama sa posisyon na ito ang pananagutang pamahalaan ang pagsasagawa ng mga rekomendasyon sa ulat na ito na nakatutok sa pamahalaan ng province at mga kaugnay na mga pampublikong ahensiya. Mahalaga na ang mandato ng tungkuling ito ay dapat sumakop sa lahat ng mga uri ng kapootan, kabilang na ang

kapootan batay sa kasarian (kabilang na ang gender identity at expression), lahi, relihiyon, pagiging Indigenous, sekswal na oryentasyon, kapansanan, kondisyon sa lipunan, at marami pang iba.

2 Dapat mangako ang Premier at ang Cabinet na gumawa ng istratehiya at plano ng aksyon para sa buong pamahalaan para sa pagtugon nito sa kapootan, batay sa ulat na ito at sa mga rekomendasyon ng Commissioner, nang may malinaw na iskedyul, malinaw kung ano ang gagawin, at malinaw na pag-uulat. Ang istratehiya at plano ng aksyon ay dapat may sapat na funding at dapat kasama rito ang:

a. Paglikha ng isang community advisory group upang suportahan ang pagdibelop ng plano nang may pangangatawan mula sa mga táong nakaranas ng kapootan.

b. Pangako na maglathala ng mapapagkatiwalaang data tungkol sa mga hate incident, batay sa police databases, social media reports, at mekanismo ng centralized community reporting.

c. Paglathala ng taunang pampublikong ulat tungkol sa progresong nagawa sa ilalim ng plano, gamit ang key performance indicators upang masukat ang mga pagbabago sa paglipas ng panahon.

d. Pagsimula – para maisaalang-alang ng legislative assembly, ang isang pagbabago sa *Kodigo ng mga Karapatang Pantao* (p.47.12) upang bigyan ang Human Rights Commissioner ng legislative mandate na magbigyan ng malayang pamamahala sa pagsasagawa ng istratehiyang ito.

Mga rekomendasyon sa pag-unawa sa kapootan at pagtanggap sa mga pinsala nito:

3 Lahat tayo, bilang mga indibidwal na bumubuo sa ating mga komunidad at sa ating province, ay may obligasyon na maunawaan at harapin ang kapootan sa ating mga komunidad. Mayroon tayong kapangyarihan, sa harap ng kapootan. Mayroon tayong obligasyon na turuan ang ating mga sarili, kabilang na ang pag-review sa ulat na ito nang may pagbibigay-diin sa mga karanasan ng mga táong nakaranas ng kapootan. Dapat nating maunawaan ang ating responsibilidad na tratuhin ang isa't-isa nang may respeto at karangalan, at na lumika ng pagdarama na ang isang tao ay bahagi ng lipunan, at pagtanggap sa ating mga komunidad at sa ating mga pampublikong institusyon. Upang suportahan ang mahalagang layuning ito, ang BCOHRC ay patuloy na magdidebelop ng mga pang-edukasyong inisyatibo nang matugunan ang kapootan.

4 Dapat lubos na palawakin ng Minister of Education and Child Care ang anti-hate curriculum gamit ang K-12 system para makapagdibelop ang lahat ng mga estudyante ng kaalaman, kakayahan, at mga attitude na kinakailangan upang kilalanin at labanan ang kapootan at extremism. Dapat gawin ng ministry ang sumusunod:

a. Diretsong isama ang anti-hate na edukasyon sa curriculum sa kahit isa man lamang na "malaking ideya" at suportahan ito sa pamamagitan ng mga

ispesipikong curricular competencies, nilalaman, at mga nagsusuportang materyales.

b. Idagdag ang kapootan, maling impormasyon, at kasinungalingan sa Digital Literacy Framework ng ministry.

c. Isama sa curriculum ang kasaysayan at mga kontribusyon ng mga Indigenous na tao, mga Itim na tao, at iba pang mga racialized na tao, kababaihan, mga LGBTQ2SAI+, mga táong may mga kapansanan, at iba pang mga marginalized na komunidad.

5 Ang Minister of Public Safety and Solicitor General, sa tulong ng Attorney General, ay dapat magdibelop, sapat na magpondo, at magtaguyod ng isang centralized reporting system sa buong province, na pamumunuan ng mga tao o ng komunidad, para sa mga hate incident; ito'y dapat idisenyo upang:

a. Magbigay ng psycho-social support sa mga nakaligtas na biktima. Bilang paglilinaw, ang sistema ng pag-uulat na ito ay dapat may kasamang funding para sa isang matatag at accessible na advocate at counsellor network upang kaagad na makakakuha ang mga táong nag-uulat ng hate incidents ng tulong na kinakailangan nila (kabilang na ang suporta sa pangkaisipang kalusugan).

b. Suportahan ang mga nakaligtas na biktima na maunawaan ang legal na sistema, kabilang na ang mga reklamo na nauukol sa mga karapatang pantao, mga ulat sa pulis, at mga proseso para sa restorative justice.

c. Mangolekta ng mapapagkatiwalaan at accessible na disaggregated data, analisahin ang data para sa mga trend, at magrekomenda sa ministry ng mga hakbang na dapat gawin upang matugunan ang mga trend na ito.

d. Isaalang-alang ang mga pangangailangan ng mga kabataan at ang kanilang karanasan ng kapootan sa mga eskwelahan at iba pang mga institusyon para sa kabataan.

Ang sistema ng pag-uulat na ito ay dapat nasa iba't-ibang mga wika, accessible sa mga táong may mga kapansanan, at dapat nitong gamitin ang iba't-ibang mga plataporma ng pag-uulat, tulad ng online at sa telepono, text at email. Ang mga suportang available sa pamamagitan ng sistema ng pag-uulat ay dapat accessible sa lahat ng mga urban, rural at liblib na komunidad. Ang mga organisasyon sa frontline service sa publiko at pribadong sektor ay dapat magpaskil ng impormasyon kung paano ma-access ang sistema ng pag-uulat at ang mga suporta para sa mga nakaligtas na biktima sa mga paraang makikita ng lahat ng mga empleyado at ng mga sinisilbihan nila.

6 Dapat i-redirect ng lahat ng police services sa B.C., kabilang na ang municipal departments at ang RCMP (dahil pinalalakad ito sa ilalim ng kontrata nito sa Province), ang internal funds upag magdagdag ng karagdagan at mandatory training para sa mga bagong pulis at para sa patuloy na professional development tungkol sa pagtugon sa hate crimes, imbestigasyon, at pagrerekomenda ng mga paratang. Ang training ay dapat

sumunod sa standardized benchmarks na itatatag ng Minister of Public Safety and Solicitor General at dapat nitong pagsikapang dagdagan ang non-specialized officer training sa dakong ito, kabilang na ang training sa kung paano makikilala ang hate incidents at kung kailan dapat habulin ang karahasan batay sa kasarian bilang isang paratang na may kinalaman sa kapootan.

Mga rekomendasyon upang magtatag ng kaligtasan at pagdarama ng isang tao na siya'y bahagi ng lipunan:

7 Ang Minister of Public Safety and Solicitor General, sa tulong ng Attorney General, ay dapat magsuporta at magpondo sa pagdibelop sa komunidad ng restorative at healing programs upang harapin ang kapootan. Dapat magdibelop ng restorative justice programs upang maiwasan ang kapootan at matugunan ang kapootan oras na ito'y nangyari, at dapat mayroon itong matatag na suporta sa pangkaisipang kalusugan na ihahatid ng mga táong eksperto sa pagtugon sa kapootan.

Ang mga gagawing restorative justice ay dapat ibatay sa mga Indigenous na Tao at mga Indigenous na legal na tradisyon. Maaari ring isali sa mga restorative na proseso ang mga komunidad at mga pinuno na may iba't-ibang mga relihiyon at iba't-ibang mga kultura, tulad ng naaangkop. Ang mga serbisyo ay dapat accessible sa lahat ng mga urban, rural at liblib na mga komunidad. Dahil maaaring may mga panganib ang restorative approach (tulad ng nakadetalye sa ulat), dapat magsama ng regular na pagsusuri sa programa at pag-ulat sa publiko tungkol sa pagkabisa nito. Ito ang mga dapat maging layunin ng programa:

a. Ilayo ang mga arkitekto ng kapootan at ang mga táong maaaring magsagawa ng kapootan mula sa mga nakayayamot na ideolohiya at mga grupo, nang nagbibigay-diin sa pagtatag ng pagdarama ng isang tao na siya'y bahagi ng lipunan at komunidad. Ang mga dating arkitekto ng kapootan ay dapat tumulong sa pagdibelop ng mga programa ng restorative justice na nakadirekta sa mga arkitekto ng kapootan o mga maaaring maging arkitekto, at ang mga programang ito ay dapat available sa mga táong iniimbestigahan, kinakasuhan, at/o sinesentensya para sa mga kriminal na pagkakasalang may kinalaman sa kapootan sa ilalim ng *Kodigo Kriminal* at para sa táong maaaring magkasala.

b. Pagbigay ng suporta sa mga nakaligtas na biktima ng hate incidents. Ang mga proseso ng restorative justice ay dapat mag-focus sa pananaw, mga pangangailangan, at pahintulot ng mga nakaligtas na biktima ng hate incidents, at dapat ding mag-focus sa kahalagahan ng koneksyon ng komunidad at suporta mula sa komunidad.

8 Ang Minister of Public Safety and Solicitor General ay dapat makipagtulungan sa Minister of Emergency Management and Climate Readiness upang isama ang approach batay sa mga karapatang pantao sa mga kasalukuyang pamamaraan ng pagtugon sa emergency. Lalo na:

a. Dapat kasama sa emergency planning para sa mga malaking krisis ang pagtugon sa pagdami ng hate speech at karahasan dulot ng kapootan, kabilang na ang karahasan batay sa kasarian. Dapat bigyan ng partikular na atensyon ang kaligtasan ng frontline workers.

b. Dapat magdibelop ng istratehiya ng komunikasyon para sa mga panahon ng krisis upang masigurado na ang komunikasyon ay maibibigay sa iba't-ibang mga wika, na ito'y accessible, wasto, batay sa ebidensiya, at malinaw. Dapat itaguyod ng komunikasyon ang pagsali sa lahat at ang pagkakaisa, at dapat nito kaagad tuligsain ang iba't-ibang mga anyo ng kapootan.

c. Magmintina ng malawak na network ng mga mainam na pinonpondohang organisasyon sa komunidad na nagtratrabaho laban sa kapootan, kabilang na ang karahasan batay sa kasarian. Ang mga organisasyon sa komunidad na tumutulong sa pagsuporta ng nakaligtas na biktima at ng nagkakasala ay dapat ma-survey upang masuri ang epekto ng pagtugon ng pamahalaan sa emergency noong panahon ng pandemya upang maisama ang mga natutunang iyon sa mga pamamaraan ng pagtugon sa emergency sa darating na panahon.

d. Dapat kabilang sa emergency planning laban sa karahasan ang dagdag na mga serbisyo para mismo sa mga kababaihan, mga kabataan, at gender-diverse na mga táong naghahanap ng suporta at ligtas na mapupuntahan, tulad ng pagdagdag sa mga lugar sa shelter at transition house nang may lugar para sa social distancing, at mga plano para sa komunikasyon sa publiko upang masigurado na malalaman ng mga biktima kung saan sila hihingi ng tulong. Dapat ding maglaan ng suporta sa pangkaisipang kalusugan at addiction para sa mga táong nang-aabuso.

e. Ang low barrier na suporta sa pangkaisipang kalusugan ay dapat malawak na maging available upang tulungan ang mga táong maaaring may anxiety, takot, alinlangan, at isolation na may kinalaman sa mga emergency.

9 Dapat gawin ng social media platforms, kabilang na ang Google, Meta, Reddit, Rumble, Telegram, TikTok and Twitter, ang mga sumusunod:

a. Siguraduhing mayroon silang at ipapatupad nila ang mga mahihigpit na terms of service upang tugunan ang hateful content.

b. Baguhin ang algorithms upang mas lumabas ang content na hindi kasing pinagtatalunan, hindi nagdidiskrimina, at hindi nakalilinlang, upang mailayo ang viewers sa impormasyon na maaaring may kapootan.

c. Itigil kaagad ang paglagay ng mga anunsyo katabi ng hateful content.

d. Pahintulutan ang independent audits upang maaseso ang mga kasalukuyang panganib ng pagpapalakas sa kapootan dulot ng platform design, at pagdibelop ng mga istratehiya upang mabawasan ang panganib ng mga kasalukuyang panganib.

e. Mangako sa napapanahon, malinaw, at wastong pag-uulat sa publiko tungkol sa kadalasan at katangian ng online hateful content sa B.C. at mga pagtugon ng

platform kabilang na ang pagiging timely, mga aksyon na ginawa, at appeals at reversals. Dapat din kasama sa transparency requirements ang pagbigay ng sapat na access sa data para masuri ng independent researchers ang paglaganap ng hate content sa mga platform at mga sagot ng mga platform, kasama na ang mga probisyon upang masigurado na ang access na ito ay hindi nagkokompromiso sa mga karapatan sa pagka-pribado ng mga gumagamit ng social media.

Mga rekomendasyon para sa accountability at pag-ayos:

10 Dapag gumawa ang Attorney General ng mga reporma sa Crown policy directives upang bigyan-diin ang malakas na kagustuhan ng publiko na mausig ang hate crimes sa pamamagitan ng:

- **a.** Paghikayat na magkaroon ng mas maraming iba't-ibang pag-uusig ng mga insidenteng may kinalaman sa kapootan. Dapat isaalang-alang na naaangkop ang mga hakbang para sa restorative justice.
- **b.** Pag-isyu ng guidance hinggil sa kung kailan ang karahasan batay sa kasarian ay dapat ituring na isang hate crime, kabilang na ang kung saan ang karahasan batay sa kasarian ay maaaring ituring na hate-related aggravating factor (factor na nagpapalubha at na may kinalaman sa kapootan) sa pagsesentensiya.
- **c.** Pangongolekta at paglalathala ng data tungkol sa hate incidents, kabilang na ang mga pag-apruba sa paratang, mga resulta ng prosekusyon, at pagsentensiya at mga kasong may kinalaman sa kapootan bilang aggravating factor (nagpapalubha) sa pagsesentensya. Dapat kasama sa data na ito ang disaggregated demographic data. Ang data ay dapat analisahin upang matiyak kung kailangan pa ng ibang mga reporma upang pahusayin ang pagkakabisa ng mga pagtugon ng kriminal na hustisya sa kapootan, at upang masigurado na ang mga prosekusyon ay hindi mas makakapagdulot ng hindi pagkaka-pantay-pantay.

11 Dapat mag-draft ang Minister of Public Safety and Solicitor General ng isang policing standard sa pagtugon sa mga hate incident na iniulat sa pulis; dapat kabilang dito ang:

- **a.** Pagbibigay-diin sa kung kailan ang karahasan batay sa kasarian ay dapat ituring na hate crime, kabilang na ang patnubay sa pangongolekta ng ebidensiya upang suportahan ang mga kaso kung saan ang karahasan batay sa kasarian ay maaaring ituring na isang hate-related aggravating factor sa pagsesentensiya.
- **b.** Hate crime indicators na tutulong sa mga imbestigasyon at sa mga rekomendasyon para sa paratang.
- **c.** Requirement na ang lahat ng mga police department ay dapat magtakda at mag-train ng kahit isa man lamang na posisyon bilang isang designadong espesyalista sa hate crimes, na siyang makikipagkonsulta sa specialized Crown counsel at sa BC Hate Crimes.
- **d.** Pag-utos sa pulis na magbigay ng referrals sa mga nakaligtas na biktima para sa pagsuporta ng sistema ng pag-uulat sa buong province.

e. Pag-utos upang masigurado ang hindi pabagu-bagong pangongolekta at pag-uulat ng data, kabilang na ang hindi pabagu-bagong depinisyon ng hate incident/krimen, at requirement na irekord ang maramihang motibasyon ng kapootan, kung saan ito makikita, at pati na rin disaggregated demographic data sa mga biktima at mga nagkakasala.

f. Utos sa pulis na hikayatin ang mga tao na ireport at imbestigahan ang mas maraming iba't-ibang uri ng hate incidents.

Inaasahan ng Commissioner na itutugma ng RCMP ang kanilang mga pamantayan sa B.C. sa policing standard (pamantayan ng pagpupulis) sa province hinggil sa kapootan, alinsunod sa Artikulo 6.5 ng Provincial Police Service Agreement.

12 Dapat gumawa ang Attorney General ng mga hakbang nang mas makatugon ang BC Human Rights Tribunal sa kapootan, kabilang na ang sa pamamagitan ng:

a. Pagtiyak na may sapat na funding sa Tribunal nang mabisa nitong maproproseso ang mga reklamo.

b. Pagpasá ng batas nang isaalang-alang ng panukalang batas na baguhin ang p. 7 ng *Kodigo ng Mga Karapatang Pantao* sa B.C. upang linawin na ito'y umaaplay, online o offline man ang mga publikasyon.

c. Pagpasá ng batas nang isaalang-alang ng panukalang batas na baguhin ang p. 7, kasama na ang ibang mga substantive na seksyon ng Kodigo na naglalaman ng ipinagbabawal na mga dahilan para sa diskriminasyon, upang isama nito ang social condition bilang isang ipinagbabawal na dahilan para sa mga layunin ng mga mapoot na publikasyon.